

STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD
HOFWEG 13 3274 BK HEINENOORD

BULLETIN

47

SEPTEMBER 1988

STICHTING

VRIENDENKRING VAN HET STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD
(ingeschreven K.v.K. Dordrecht nr. S 119934)

Redactie en secretariaat:

Hofweg 13, 3274 BK Heinenoord. Giro 38.70.852.

Contributie: Minimaal f 10,-- per persoon/jaar.

Redactie:

Drs. W. Blok	01670 - 63083
J. Gerretse	01862 - 2293
A. Malleghrom	01856 - 1160
P.J. Pot	01853 - 1411
K.H. van der Ree	01865 - 3622
W. Reedijk	01865 - 1323

Hof van Assendelft:

Hofweg 13, 3274 BK Heinenoord. Telefoon 01862 - 1535.

Geopend dinsdag t/m zaterdag 14.00 - 17.00 uur

Zaterdag bovendien 10.00 - 12.00 uur. Groepen op afspraak.

Oost-Leeuwenstein:

Dorpsstraat 13, 3274 BK Heinenoord.

Geopend zaterdag 10.00 - 12.00 uur en 14.00 - 17.00 uur

Algemeen stichtingsbestuur Streekmuseum:

Secretariaat: Hof van Assendelft. Giro 52.77.13.

Conservator . Drs.J.E. de Rooy 01862 - 2010

Voorzitter . B. Kolbach 01869 - 1392

Secretaris . Drs. W. Blok 01670 - 63083

Penningmeester A.M. van der Woel 01862 - 1802

NIEUWS VAN DE REDACTIE

Nu de vakantiedrukke voor de meesten van ons intussen al weer achter ons ligt meenden wij er goed aan te doen met onze vrienden weer eens "bij te praten".

Met ons museum gaat het gelukkig goed: de collectie breidt nog wekelijks - door schenking - uit en ook de belangstelling van de zijde van het publiek geeft geen reden tot klagen.

Van de vele aanwinsten die we recent van een groot aantal personen mochten ontvangen vindt U elders in dit bulletin weer een overzicht.

Het algemeen stichtingsbestuur van het museum kwam in de afgelopen verslagperiode één keer bijeen. Het onderging tijdens die vergadering overigens een mutatie: het bestuurslid, de heer T.A. van Hattem, die namens het gemeentebestuur van 's-Gravendeel zitting had, trad terug. In de ontstane vacature werd het 's-Gravendeelse raadslid, de heer P. Stillebroer benoemd.

De onlangs beëindigde tentoonstelling uit eigen collectie 'Kleding van onder tot boven' mocht zich in een vrij behoorlijke belangstelling verheugen. Een nieuwe expositie met als thema veertig jaar Welfare-werk in de Hoeksche Waard zal van 21 t/m 29 september te bezichtigen zijn.

Tenslotte wijzen wij U op de nieuwe Vriendendag die in voorbereiding is. Wij hopen dat er ruim voldoende belangstelling voor deelname zal zijn. Meer hierover op pagina 12. Overigens worden programma-suggesties voor in de toekomst te houden Vriendendagen graag ingewacht door Uw redactie.

Wij wensen U veel genoegen met dit 47e bulletin.

W.B.

AFDELING GENEALOGIE

Nog steeds groeit de belangstelling voor onze unieke verzameling van gegevens over hoekschevaardse geslachten. Ook de samenstellers van de Teleac-cursus Genealogie hebben aandacht besteed aan onze streekcollectie door het maken van een TV-opname hier ter plaatse, die reeds werd uitgezonden en in september nog eens wordt herhaald. Een en ander heeft tot gevolg gehad, dat op vele zaterdagen de leeszaal geheel bezet was. Ook komt het voor, dat mensen een verre reis maken om bij ons hun voorgelacht te komen zoeken op doordeweekse dagen. Dan moeten zij vernemen, dat de afdeling Genealogie alleen op zaterdag toegankelijk is, wat dan grote teleurstelling veroorzaakt. Om nu tegemoet te komen aan vele verzoeken, is besloten om vanaf woensdag 5 oktober a.s. voortaan elke woensdag van 9 uur tot 13 uur ook gelegenheid te geven om onze verzameling te raadplegen. Ook op zaterdag 10 uur blijft iedere belangstellende welkom.

Intussen is onze collectie kaartjes weer uitgebreid met het toevoegen van de volgende gegevens:

1. Huwelijksbijlagen van de Burgerlijke Stand van 's-Gravendeel over de jaren 1812 t/m 1842.
2. De huwelijken uit de DTB-boeken van Willemstad waarbij personen uit de Hoeksche Waard betrokken zijn (op groene kaartjes.)
3. De gegevens uit het Rechterlijk Archief Cromstrijen no. 6 t/m 10, betrekking hebbende op de eerste dertig jaren van de 18e eeuw.
4. Burgerlijke Stand Oud-Beijerland: overlijden 1865 - 1882.
5. Burgerlijke Stand 's-Gravendeel: overlijden 1812 - 1835.

W.R.

WERKGROEP "DIALECTEN HOEKSCHE WAARD"

Tweetaligheid is een van de voorrechten van het platteland. Op school uitsluitend A.N. (Algemeen Nederlands), zowel met schrijven als spreken, doch daarbuiten, onder elkaar, dialect en verder waar het nodig is, weer algemeen nederlands.

Aangezien het navolgende simpele verhaaltje over een mosseverschrikker, zowel in de streektaal als in het algemeen nederlands is geschreven, kan uit de vergelijking blijken hoe kleurrijk ons dialect is.

De vogelverschikker

Het aardbeienveld van Arie was nauwelijks 30 m² groot, maar het was met liefde verzorgd, tijdig bemest en het onkruid regelmatig gewied. Edoch, toen het eindelijk zover was dat kon worden geoogst gingen mussen en spreeuwen tot de aanval over en pikten de moeieste vruchten er uit.

Noch luid schreeuwen, noch het op onregelmatige momenten op een oude autohoorn blazen hielp.

Zij lieten zich niet afschrikken.

Omdat het niet lonend is om voor zulk een geringe oppervlakte een kanon aan te schaffen, werd de oplossing gezocht in het vervaardigen van een afgrijselijke vogelverschrikker. Twee latten werden kruisvormig over elkaar getimmerd daaromheen een oude zwarte slipjas en een bosje stro als hoofd. Een rode zakdoek ter hoogte van de nek en voorts het hoofd bedekt met een oude hoge hoed.

Het was een afgrijselijk ding geworden: een gruwel voor elk fatsoenlijk mens en zeker afschrikwekkend voor de stelende vogelschare.

Het geleek een boetprediker uit een vorige eeuw.

Maar succes had het niet.

De vogels trokken zich er niets van aan; deden zich te goed aan de rijpste vruchten; streken brutaalweg neer op de hoge hoed en bevuilden zelfs het eerwaarde hoofd.

De mosseverschrikker

Het hoekie errebeeze van Aacie was nog géén tweé roe grôôt, maar hij hadter alles an gedaen; op tijd gemist en gedureg het vuilt geweeje. Toen het eindelijk zôô ver was datter kon worre geplokt kwamme die rotsakke van mosse en spréewe in grôôte petroelies neerstrijke en fratte anhoudend de moeieste errebeeze op.

Hard schrêuwe of zôô nou en dan op een toeter blaeze hielp niks; ze liete dr aaiige nie weggage. En, om dajje toch slecht voor een paar roe errebeeze een kenon ken gaan kôope, hadde ze een mosseverschrikker gemaakt.

Ze hadde tweé houters as een kruis over mekaar getummerd, daeromheen een ouwe zwarte jas met staldeure en een bossie strôô as kop. Om zn nek een rooie zaddoek en bove op zn kop een ouwe hôôgen hoed.

Het was een lillijk ding geworre waer elk fesoendelijk meks zn aaiige een peeberoerte zou schrikke. Een gruwel voor de stelende veugels. Het leekent wel een afgeschaaije zedepreeker uit de vorege éeuw.

Maar 't hielp niks.

De mosse en de spréuwe trokke dr aaiige dr niks van an. Ze fratte dr aaiige te borste an de rijpste errebeeze en scheten'm boven op zn harses.

's-Gravendeels dialect door P.W. de Zeeuw.

NIEUWE VRIENDEN

In het vorige bulletin heeft U kunnen lezen dat het Streekmuseum op 1.250 Vrienden kon rekenen. Met de 59 nieuwe Vrienden komt de 1.300 in zicht. Wellicht kunnen we dit aantal voor het eind van dit jaar halen.

Langs deze weg heten wij de volgende Vrienden/Vriendinnen nogmaals hartelijk welkom.

HW 669	De heer W.M. Adriaanse	Goudswaard
HW 670	Mevr. Adriaanse	Goudswaard
HW 267	J.N. Andeweg	Maasdam
L 628	B. Baerselman	Rotterdam
HW 560	A.A.W. Barendregt	Maasdam
HW 664	J. Barendregt	Westmaas
L 619	A.C. Boertjes	Wemeldinge
L 621	M.W. Bos	Rotterdam
HW 673	G. Brand	Oud-Beijerland
HW 674	J. Brand-Strijder	Oud-Beijerland
HW 604	W. Broer	Klaaswaal
L 635	J. Doets	Wassenaar
L 636	H.K.I. Doets-Kluit	Wassenaar
HW 570	F.P. Dubbeld	Oud-Beijerland
L 625	A. Goedhart	Zwijndrecht
HW 640	L. Goud	Maasdam
HW 596	B. Groeneweg	Numansdorp
HW 325	B.G. Groeneweg	Strijen
HW 606	B.A. den Hartog	Strijen
HW 583	F.A. dan Hartog	Numansdorp
L 638	G.C. van Helden	Wijk en Aalburg
HW 634	De heer J. Huisman	Puttershoek
HW 635	Mevr. Huisman	Puttershoek
HW 582	J.C. Kaptein	Heinenoord
L 618	H.L. Koesveld	Hardinxveld-Giessendam

HW 590	E. Kragten	Numansdorp
L 627	E. Kruidhof	Dordrecht
HW 605	D.A. van Leenen	Piershil
L 607	H. de Leeuw	Dordrecht
L 632	Mevr. M.J. v/d Linden	Rijswijk
HW 658	Arnold de Man	Oud-Beijerland
HW 247	M. Oosterom-Verschoor	Oud-Beijerland
L 614	W. van der Plicht	Capelle a/d IJssel
HW 675	A.C. Poldervaart	Klaaswaal
L 623	F.C. Por	Nieuwe Tonge
L 624	A.W. Por-van Breuge	Nieuwe Tonge
L 631	J. van der Ree	Vlaardingen
HW 591	J.J. v/d Ree-Stolk	Numansdorp
L 617	J. Roelands	Utrecht
L 620	G.H. Schelling	Voorburg
L 637	C.J. Schumm	Rotterdam
L 629	G.E.F. Snijders	Poortugaal
L 633	A.J. van der Stelt	Rotterdam
L 634	W. v/d Stelt-Vermeij	Rotterdam
HW 636	W.R. Strijder	Oud-Beijerland
L 626	J. Struijk	Herkingen
HW 600	C. in 't Veld	Strijen
L 613	H.E. Verbeek	Rotterdam
L 616	A.J. Verhoeven	Soest
HW 666	W.R. Verzendaal	Oud-Beijerland
L 615	L.D. Visser	Picture Butte (Canada)
HW 241	C.A.A. Vos	Oud-Beijerland
HW 671	De heer J.W. v/d Weele	Nieuw-Beijerland
HW 672	Mevr. v/d Weele	Nieuw-Beijerland
HW 561	B.E. Wervers	Oud-Beijerland
HW 562	J.M.C. Wervers-Faber	Oud-Beijerland
L 622	A.W. van Wingerden	Schiedam
HW 631	Gorzen en aanwassen v/d Lande van Eesche	
HW 607	Gors- en Ambachtsheerlijkheid	Zuid-Beijerland

RBD.

HISTORISCH ALLERLEI

We hebben U in het vorige bulletin beloofd dat er iets gepubliceerd zou worden over het leven en de verdiensten van Peter Mathijs Hubert Welker, die van 1875 tot 1911 het onderwijs in Numansdorp diende.

Dhr. P. Viskil schrijft over hem:

"Welker was anders dan anderen en groter dan zijn voorgangers. Behalve opvoeder en onderwijzer was hij ook journalist, historicus, filisoof, strijder en stuwende kracht voor het algemeen welzijn van zijn gemeente en van zijn omgeving en nog meer. Maar ook had hij de gebreken van zijn talenten. Zijn devies had kunnen zijn: Werken ende vroolijk zijn.

Zijn verdiensten op onderwijsgebied liggen niet alleen in de wijze waarop hij onderwijs gaf en zijn personeel door zijn voorbeeld wist te bezielen, maar ook in zijn met succes bekroond streven zoveel mogelijk leerlingen met een helder hoofd en wier ouders niet met aardse goederen waren gezegend op te leiden voor onderwijzer(es) aan de Rijks-Normaallessen alhier (in Numansdorp-AM), die op zijn initiatief in 1878 werd opgericht, en welke in 1905 werden verplaatst naar Klaaswaal.

Aan beide inrichtingen was hij als directeur en leraar verbonden.

De schooljeugd vreesde hem, maar niettemin was hij een groot kindervriend.

Was er iets, dat de jeugd kon interesseren, dan werd ze daartoe in de gelegenheid gesteld, al was het op zijn kosten. Noemden enkelen hem niet: die vent met dat grote traktement?

Een goochelaar, een orgeldraaier, een sneltekenaar, een buikspreker, een berenleider, Jan Klaassen en andere hoge lui waren welkome gasten vóór, maar ook menigmaal onder schooltijd. Op de kermis onthaalde hij de ganse schooljeugd op olieballen en op een ritje in de draaimolen.

Geen gelegenheid tot feestvieren ontging zijn leerlingen, maar ook de volksfeesten hadden zijn krachtige steun.

Deze zin voor vermaak stempelde hem tot de rasechte Limburger, die hij dan ook was, opgegroeid met zang en muziek, met feesten en optochten, met bier en met alles, wat een mens afleiding kan geven na welvolbrachte arbeid.

Hij wist een personeelsverhouding te scheppen, die enig in de Hoeksche Waard was, waartoe de menigvuldige samenkomsten in zijn woning het hare bij brachten onder het welbekende glaasje brandewijn met suiker, een beafstukje, wijn en goede sigaren. Vooral die in de school bij de staande 'samenzweeterslamp' waren het hoogtepunt van collegiale verbroedering, onderlinge waardering, wederzijdse aanmoediging en uitwisseling van gedachten.

Daar werd getoast en gereedevoerd en uitbundig gelachen. Daar vernamen de aanzittenden, wat niet velen wisten, want zijn kennis was groot. Wie der nog levende onderwijzers, zich het bovenstaande herinnerende, mitsgaders de alleen verlichte tafel en de nevelachtig duistere omgeving vanwege de tabakerook, bekruipt geen weemoedige hiemwee naar deze intieme sfeer uit de Duizend en een Nacht, zo weldadig voor hoofd, hart en lever? Ja waarlijk, hij was een figuur, singulier in vele opzichten.

In de onderwijswereld kreeg hij vooral bekendheid door zijn schrijfmethode, die op vele scholen is ingevoerd en welker beginsel: 'het lopend schrift' op nog meerdere inrichtingen wordt toegepast en door een lees- en enige leerboekjes.

Als redacteur van het Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard en IJselmonde heeft hij duizenden lezers aan zich verplicht, in het bijzonder door zijn wekelijks politiek overzicht, dat steeds in iedere smaak is gevallen.

Hij en zijn gewaardeerde medewerkers maakten het blad na zijn oprichting in 1878 al spoedig tot het best geredigeerde en meest gelezene onder de streekbladen.

Zeker, er zijn er geweest, die hem niet wilden horen. Neen, allemans vriend is hij niet geweest, noch als journalist, noch als anderszins.

Allemans vriend te zijn, is gelijk hij placht te zeggen, een voorrecht van engelen en volslagen nulliteiten.

Maar velen hebben geluisterd, velen heeft hij nu eens vermaakt, dan weer geroerd, aldoor gediend.

Als historicus maakte hij naam door zijn Geschiedenis van de Ambachtsheerlijkheid, de Polders en Dorpen van Cromstrijen, dat derzelver historie behandelt vanaf 1492 - 1892.

Het had zijn benoeming tot lid van het Historisch Genootschap tengevolge.

De filisofie heeft hij behandeld op zijn wijze en daarvan blijkt gegeven in vele artikelen in genoemd Nieuwsblad verschenen.

Krachtig heeft hij geijverd met de pen en op vergaderingen met anderen ter verkrijging van een verbinding van de Hoeksche Waard met de vaste wal en de aansluiting van ons eiland aan het spoorwegnet.

De brug is er gekomen, maar met een tram moesten de inwoners tevreden wezen.

Als ingenieur ontpopte hij zich als schrijver van een brochure: 'Tegen Havenaanleg te Scheveningen' door C. Benedictus, Badgast.

Hij was de oprichter van de eerste vereniging in de Hoeksche Waard voor instrumentale muziek, een fanfare van 20 instrumenten. Hiervan was hij in de het begin directeur en werkend lid, gaf muziekonderwijs en leerde de beginnelingen blazen.

Hij was een De Ruyter op ander gebied.

Hij was oprichter der Kamer van Zaken, wier doelstelling was: voor de arbeid industrieën invoeren, waarvoor de grondstoffen aanwezig zijn of geteeld zouden kunnen worden, opdat er 's winters geen werkloosheid zou zijn.

Kon Welker dan ook het gestelde doel niet bereiken, het siert hem toch er naarstig naar te hebben gestreefd. Men rek'ne d'uitkomst niet, maar tell' het doel alleen.

Als genealoog stichtte hij zijn familie een historisch archief, zoals maar zeer weinig burgerlijke geslachten er een hebben.

'De filosoof van Cromstrijen' deed nog meer. Rust kende hij niet. Hij werkte zolang het dag was en daarna nog.

Arbeid was hem een lust en een te lange rust een kwelling.

Op pensioengerechtigde leeftijd, in 1911, vertrok hij naar Rotterdam, alwaar hij rusteloos verder studeerde en werkte, totdat in 1922 zijn ogen dermate versleten waren, dat hij rust moest nemen en als een bijna blinde zijn laatste levensjaren sleet.

Hij stierf in 1930 en werd in Westerveld verast."

A.M.

MUSEUM-CONCERT

Opnieuw zal de Culturele Kring Hoeksche Waard een tweetal concerten in het Streekmuseum organiseren. Het eerste concert in het komende seizoen zal plaats vinden op woensdag 5 oktober a.s. om 20.15 uur.

Tijdens dit concert zal het Trio Bonnart optreden. Dit trio bestaat uit: Carla van Walsum, dwarsfluit, Frank van Diest, altviool en Ton Huijsman, gitaar. De toegangsprijs voor deze avond bedraagt f 7,50. Pas 65/CJP-houders zijn slechts f 5,00 entree verschuldigd.

Voor kaarten en verdere inlichtingen kunt U zich wenden tot de contactpersoon van de Culturele Kring: Mevr. K. Kegel-Henstra, Zinkweg 119,

3262 BE Oud-Beijerland. Tel. 01860-13343.

K.K.H.

VRIENDENDAG

Ja, U leest het goed de redactie zal op veler verzoek weer een Vriendendag organiseren en wel op 5 november 1988, waarop een spek-met-peren-maaltijd centraal zal staan.

Hoe wij ons de middag voorstellen?

Wel als volgt: Voor degenen die nog wat in museum of boerderij willen rondkijken, beide zijn om 14.00 uur open.

U zult weer vele nieuwe aanwinsten ontdekken of voorwerpen die U de vorige keer over het hoofd heeft gezien. Wordt U dat te vermoedend, om 15.30 verzamelen we ons in het naast het museum gelegen H.C. Andersenhuis waar dan een heerlijk kop koffie klaar staat. Na een welkomstwoord zal een spreker een lezing houden over een onderwerp dat wellicht over de geschiedenis van de Hoeksche Waard gaat. Om circa 17.00 uur is er een pauze, waarin opnieuw een consumptie kan worden gebruikt.

Intussen worden dan de tafels in gereedheid gebracht voor de feestelijke maaltijd.

U weet wat U te wachten staat, alleen houdt nog een plekje over voor het toetje.

Wat valt er nog meer te vertellen?

Wel de kosten daar hebt U nog niets over gehoord. Deze bedragen f 32.00 per persoon.

Door overmaking van dit bedrag op onze girorekening 38.70.852 onder vermelding van 8e Vriendendag en het aantal deelnemers, kunt U Uw voornemen aanwezig te zijn aan ons kenbaar maken. Wij verzoeken U Uw overschrijving uiterlijk op 15 oktober op de post te doen.

Uiteraard zijn introducées bij het oer-hoekschevaards gebeuren van harte welkom.

U komt toch ook!

RED.

DE VRAGENRUBRIEK

Op zeven vragen uit ons laatste bulletin zijn reacties ontvangen en doorgezonden. Niet op alle vragen was een volledig antwoord, maar wel vaak belangrijke aanvullingen of aanwijzingen die de oplossing weer naderbij kunnen brengen. Er zijn ook altijd vragen die onbeantwoord blijven. Er is nu eenmaal een moeilijke categorie vragen waarmee vaak velen (nog) niet verder kunnen komen.

Toch verkregen we nog weer verrassende reacties, en vaak heel uitvoerige.

Op de volgende vragen konden wij gegevens verzenden: 252-265-266-270-271-272 en 274.

Toch weer een bewijs van vriendendienst waarvoor wij alle inzenders zeer dankbaar zijn.

Nu volgen de nieuwe vragen met betrekking op hoekschevaardse geslachten.

276. Dammes Dammesz. van Kralingen, overleden 27-12-1730 te Spijkenisse, gehuwd met Neeltje Arentsd. Oranje, overleden 13-1-1721 te Spijkenisse.

a. Jan Dammessen van Cralingen, overl. heeft zoon: Dammes Jansz. van Cralingen.

(G.A. Mijnsheerenland 1627/1628.)

b. Reyer Dammesz. van Kralingen belijdenis 7-4-1713.

(Arch. Ned.Herv.kerk Nieuw-Beijerland 1713.)

Gevraagd: Het voorgeslacht van eerstgenoemd echtpaar en zo mogelijk de familierelatie met de anderen.

277. Pieter Theunisz. Bos gedoopt Heerjansdam 7-11-1762 was gehuwd 16-10-1791 met Pleuntje Leendertse Willemstein, gedoopt Heerjansdam 9-5-1763. Pleuntje is te Oud-Beijerland overleden 8-11-1823.

Gevraagd: Waar en wanneer is Pieter overleden?

278. Theunis Pietersz. Bos gedoopt Heerjansdam 22-6-1719 en gehuwd met Jannetje Jans de Ruyter. Gevraagd: Waar en wanneer zijn zij getrouwd alsmede hun overlijdensgegevens.

279. Jan Dam geboren Heerjansdam 19-6-1791, korenmolenaar, gehuwd met Jaantje Vlasblom, geboren Kleine Lindt 7-8-1797. Hij zou 20-11-1854 naar Maasdam vertrokken zijn, maar werd daar niet gevonden.

Gevraagd: Waar en wanneer is Jan Dam overleden?

280. Pieter Meus gedoopt St.Anthoniepolder, zoon van Meus Pieters en NN, was getrouwd met Jannichie Andries gedoopt St.Anthoniepolder 26-12-1647 dochter van Andries Adriaens en NN.

Pieter Meus gedoopt 9-4-1645 en Jannichie Andries hadden dochter Neeltje gedoopt St.Anthoniepolder 20-1-1675.

Gevraagd: Wie waren de grootmoeders van deze dochter die Neeltje Pieters van der Linden genoemd werd en zo mogelijk meer gegevens over deze personen.

281. Frederik van de Kaa trouwde Puttershoek 31-5-1699 met Ariaentje Aerts en zij hertrouwde 1710 na overlijden van Frederik: Puttershoek 1706. Gevraagd: Gegevens over Frederik en zijn ouders.

282. Gijsbert Leenderts Weeda gedoopt Puttershoek 16-12-1648. Zijn ouders waren Leendert Gijsberts en Hadewij Gijssen (Zilver schoon?)

In R.A. Maasdam 10-5-1597 worden genoemd: Ingetjen Gijsberts met Jan Gijsberts en Lenaert Gijsberts hare broeders als voogden van onmondige weeskinderen van Aert Ariens en Ariaentje Ariens. Gevraagd: Meer gegevens over Leendert en Hadewij.

283. Leendert Leenderts Co(o)yman trouwde Puttershoek 18-5-1710 met Willemijntje Cornelisse Schrijver gedoopt Puttershoek 31-3-1686 en hij hertrouwde Puttershoek 25-5-1727 Neeltje Huygen Kuipers.

Gevraagd: Gegevens over Leendert en zijn ouders.

284. Cornelis Ariens Schrijver trouwde Puttershoek 21-2-1674 met Pieryntge Willems Veerman. Cornelis was gedoopt Puttershoek 18-7-1649 als zoon van Arie Japiks en Maergie Cornelis.

Gevraagd: Gegevens over Cornelis en zijn ouders.

285. Jan Noordhoek geboren Numansdorp 4-10-1861, kleermaker, vertrekt 1880 ongehuwd naar Heinenoord.

Hij huwt met Cornelia Bijl. Hieruit geboren te Numansdorp 11-9-1893 Jannigje en die trouwde 6-7-1916 te Heinenoord met Pieter Nooteboom.

Gevraagd: Waar en wanneer trouwden Jan Noordhoek en Cornelia Bijl? Wanneer en waar is Cornelia Bijl geboren en wie waren haar ouders?

Correspondentie over deze rubriek aan
W. Reedijk, Boemdijk 45a, 3286 LD Klaaswaal.

TENTOONSTELLINGSNIEUWS

In de maanden oktober en november zal de Rotterdamse schilder Rien Jansen in het Streekmuseum exposeren. Deze kunstenaar geeft in zijn werk, op geheel eigen wijze, zijn band met de Hoeksche Waard weer.

Jansen, die in 1979 de Willink van Collenprijs voor zijn werk ontving, heeft eerder o.a. in het Koninklijk Paleis op de Dam in Amsterdam en in Pulchri Studio te Den Haag geëxposeerd.

RED.

AANWINSTEN

We mochten weer het nodige van goede gevers ontvangen. De linnenkast komt goed van pas voor de gebreide damesborstrokken en dito broeken. Ze zijn wat uit de mode, maar dat doet het juist zo goed in een museum. En wie ziet er nog wel eens iemand met een geldzak onder de rok? We schrijven tegenwoordig een betaalkaart!

Verder aan textiel: handschoenen, kousen, nachtkleding, schorten, kussenslopen en laken, kindermuts en kinderomslagdoek, sjaals en kleedjes. Daartussen stoppen we de twee munten van tien en één van vijftig gulden. Je weet maar nooit: er wordt zoveel gestolen! en boven op de kast de hoedendoos.

Er is nogal wat kinderspul bij: luiermant, rammelaar, speldenkussen, ringen voor spenen, babypoederbus, kinderstoel en voor als het wicht eenmaal loopt een kinderserviesje, vier koperen bikkels, een poppenkussensloop en een witte kinderonderjurk.

Dan vrij veel voor huishoudelijk gebruik. U zult er niets van plastic tegenkomen. Wel glazen onderzetters, een verzilverd onderstuk van een fruitschaal, en koperen tabakstel en een sigarenpuntlijper, koek- en voorraadblikken (één met slot), een koperen olielampje, borden, koppen en schotels, een lampetkan, weckflessen, veel tangen en poken voor het koude seizoen, een droogrekje, een tuitenpoetser en nog zo iets zeldzaams heden ten dage: een stenen dubbele deurknop. Dat zijn zo de dagelijkse gebruiksvoorwerpen van een vorige generatie, maar ook kregen we merklappen en een collier met ketting.

We herdachten ook regelmatig bepaalde gebeurtenissen, getuige een Oranjabord 1938, bakers 1966, geboortetegels van Prinses Margriet en van

onze kroonprins, een herdenkingstegel 1945-1970 en een tinnen herdenkingsbord van de brandweer Hoeksche Waard 1950.

Uit de agrarische sector komt in de Hoeksche Waard natuurlijk altijd wel wat. Veel vertelt van de arbeid, die vorige geslachten hebben verricht: een juk met koperbeslag, melkbus en melkemmer, een grote bietenraspmachine met handzwengel, een bietenrasp, een wetsteen, plukmanden, een roskam, hoefijzers, stijgbeugels en sporen en meer wat des paards is, korenzakken, houten en ijzeren eggen en een zakheffer.

Daarnaast het nodige gereedschap van allerlei aard: haken, sloten, ringen, sleutels, katrollen, beugels. U kunt er uit leren (mocht U het al niet weten), dat een landbouwbedrijf voor alles zelf een oplossing moest hebben. Men was niet voor één gat te vangen!

Voor de bibliotheek hebt U ook weer goed gezorgd. Laten we eens zien: Een album met foto's van biezen- en rietcultuur met toelichting, een poësie-album, een "Ausweis" uit de oorlog, een herdruk van het boek van van Ollefen uit 1793, "Zuid-Beijerland in de vijftiger jaren", "Westmaas in ansichten", een rouwbijbeltje 1918, ansichtkaarten, een herdenkingsboekje gevallenen uit Barendrecht, boekje naar aanleiding van de opening van het gebouw van de Rijksscholengemeenschap in Oud-Beijerland, van A. Vrielingh: "Tractaet van dijkagie", genealogische gegevens van de familie's Benne, van Dijk, Hoogenboom, Schelling, Pons, Versendaal en Jongejan, contactblad I van familie Groeneveld(t) en om mee te eindigen "Herdenkingsboek 40 jaar muziekleven in de Hoeksche Waard: Als iedereen meeloopt, hebbie en optocht!" Dat zou ook kunnen slaan op de vrienden van het Museum! Helpt U er voor zorgen, dat iedereen in de Hoeksche Waard in de vriendenstoet meeloopt? Dat zou dan mooi meegenomen zijn, vindt

J.G.

In memoriam N. van der Wulp

Op 11 mei 1988 ontvingen wij het schokkende bericht dat te 's-Gravendeel was overleden Nicolaas van der Wulp.

Aangezien Van der Wulp sinds november 1970 tot de vaste medewerkers van onze werkgroep "Dialecten Hoeksche Waard" behoorde, leek het ons gepast enkele woorden aan de nagedachtenis van deze veelzijdige medewerker te wijden.

Nico van der Wulp was nog zeer jong toen hij door de omstandigheden werd gedwongen de functie van zijn vader als doodbidder en grafdelver over te nemen. Een traditionele vorm van erfopvolging.

Hoewel het geenszins zijn eigen keuze was heeft hij het beroep van bedienaar der begrafenis meer dan 40 jaar met de grootst mogelijke toewijding uitgeoefend.

Met recht mag worden gezegd, dat hij van een macaber beroep een eerbiedwaardig ambt wist te maken.

De algemene waardering voor zijn persoon en zijn inzet moge hieruit blijken dat hij in 1976 tot ereburger van 's-Gravendeel werd benoemd.

Afgezien van de punctuele wijze waarop hij zijn werk verrichtte, liet de droefheid noodwendig aan dat ambt verbonden, hem als mens nooit onberoerd, zeker niet als het jongere dorpsgenoten betrof.

Toen ik hem eens enthousiast over mijn vak vertelde en daarbij opmerkte dagelijks plezier in mijn werk te hebben, zei hij spijtig: "Dat heb ik nog nooit kunnen zeggen, plezier in mijn werk te hebben."

Een perfectionist werd hij genoemd, ook in de laatste woorden die over hem werden gezegd. Maar voor hen die hem goed hebben gekend is dat nog maar

matig uitgedrukt en is eerder het woord geniaal op zijn plaats.

Helaas behoorde ook hij - zoals velen van zijn leeftijd - tot de groep der gemiste kansen.

Behalve de belangstelling welke hij had voor het streekdialect, beoefende hij primair de genealogie. Bij het onderzoek naar onze voorgelachten heeft hij steeds blijk gegeven van dat perfectionisme en de hoge eisen van nauwkeurigheid die hijzelf aan zijn werk stelde.

Dat op een rampzalig moment in de twintiger jaren - in opdracht van een gemeenteambtenaar - alle persoonsgegevens van 's-Gravendeel over een tijdvak van ruim twee eeuwen werden vernietigd, heeft hem nooit losgelaten. Door jarenlang onderzoek en doorzettingsvermogen heeft hij het overgrote deel van het uitgewiste verleden weten te reconstrueren.

Maar ook zijn kennis en belangstelling voor de klassieke oudheid; de astronomie; de techniek en niet in het minst de klassieke muziek, waren in brede kring bekend.

Nico van der Wulp werd slechts 71 jaar. Hij heeft geen hoge leeftijd mogen bereiken. Dat is triest, want hij had nog zoveel te doen. De laatste jaren had hij het niet gemakkelijk. Een mislukte longoperatie in een Dordts ziekenhuis maakte van hem - zoals hij het zelf uitdrukte - een wrak.

Het is daarom verklaarbaar dat het lichamelijke ongemak ook soms van invloed was op zijn gemoedsgesteldheid.

Op maandag 16 mei 1988 namen wij voorgoed afscheid van Nico van der Wulp.

Velen waren gekomen; soms van heinde en ver om hem de laatste eer te bewijzen door hem te vergezellen naar de oude begraafplaats, "de plaats die hij tijdens zijn leven zelf koos" zoals de rouwkaart dat weergeeft.

Familieleden en vrienden, en onder die vrienden alle vroegere bureu uit de stille Kerkstraat waar ook mijn jeugdjaren liggen en waar ik met Nico opgroeide onder het gelui van de torenklokken, dicht bij het oude kerkhof.

Na de eenvoudige plechtigheid maakten ontelbaren van de gelegenheid gebruik om de nabestaanden de hand te drukken.

Soms geleek het een reünie, een weerzien van vrienden, waarbij het nauwelijks tot je doordrong dat Nico - die dit zo op prijs zou hebben gesteld - er niet meer bij was.

Wij zullen hem missen en hier in het Streekmuseum zal zijn nagedachtenis nog lang in ere worden gehouden.

16 mei 1988

P.W. de Zeeuw